

MAGYAR KÁVÉSIPAR

MAGYAR VENDEGLŐS. ÉS KÁVÉS-IPAR

• XXV-İK •
ÉVFOLYAM

A BUDAPESTI KÁVÉSIPARTESTÜLET, A KÁVÉ-
SOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS A FŐPINCÉREK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST 1922.
AUGUSZTUS 1.

Postatakarékpénztári c s e k k -
s z á m l a : 47.368.

Szerkesztő és lapfőigazgató: BARTA MANÓ

Telefon: 68-15

Előfizetési árak: Egész évre 200 korona, félévre 100 korona
A lapot ipartársulati tagok a tagdíj fejében ingyen kapják

15
szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VI, Teréz-kört 24/a
Megjelenik minden hó 1. és 15. napján.

Felhívás.

Az 1884. évi XVII. t.-cikk 141. §-a értelmében a Budapesti Kávésok Ipartestülete kebelében békéltető bizottság szervezendő.

A tagok telerészét az ipartestület előljáróságának tagjai, telerészét a testülethez tartozó iparosok összes segédei által választott segédek képezik.

Ez okból telhivom a budapesti kávéházakban alkalmazott mindazokat az iparossegédeket, akik az ipartestületnél névjegyzékbe felvételtek (nemre való tekintet nélkül), hogy a t. é. augusztus 3-án, esütörtökön d. e. 10 órakor a Kovács-kávéház külön helyiségében (VI., Andrásy-ut 48.) tartandó

választói gyűlésen

jelenjenek meg.

Választandó 33 békéltető bizottsági tag.

A segédek jegyzéke az ipartestület előljáróságánál kifüggesztve tartandó.

Budapest, 1922. július 15.

Dr. Szlovák Pál s. k.
iparhatósági biztos.

Felhívás.

Sajnálattal tapasztalom, hogy a Budapesti Kávésok Ipartestületének egyes tagjai személyzetüket az ipartestületnél nem jelentik be, a munkakönyvnek lajstromozását nem ellenőrzik és a be- és kijelentéseket csak késedelmesen teljesítik.

Miután az 1884. XVII. t.-cikk 103., illetve 105. §§-ai e bejelentéseket a munkaadó kötelességévé teszik, telhivom a testület tagjait, hogy ezeket a bejelentéseket a törvényben előírt 14 napi határidő alatt pontosan teljesítsék, mert különben kénytelen leszek ellenük büntetőleg eljárni.

Budapest, 1922. július 15.

Dr. Szlovák Pál s. k.
iparhatósági biztos.

Az új lakbérek.

Ismét egy tekete dátum került iparunk történetének lapjaira. Ez az új lakbérnegyed napja: augusztus 1.

Megjelent az új lakásrendelet és annak intézkedései katasztrófával fenyegetik nemcsak a mi iparunkat, de az egész magyar ipart és kereskedelmet. Hiába volt az érdekeltségek képviselőinek erélyes és hangos tiltakozása, az üzlethelyiségek bérére igen magas progresszív béremelést engedélyez a rendelet, melynek következményei ma még beláthatatlanok.

Mi, akik elvileg a teljes ipari és kereskedelmi szabadság álláspontján állunk, méltányolni tudjuk a háztulajdonosok jogos panaszait. De azt hisszük, hogy a háziurak még legszebb álmaikban sem álmodtak oly mértékű béremelésről, aminőre a rendelet nekik jogot ad. Meg vagyunk győződve, hogy szabadforgalom esetén alig lett volna oly béremelés, amely az 1917. évi be-ek huszonötszörösét, sőt harmincszörösét, egyes esetekben negyvenszeresét követelte volna. Összegyűjtött adataink szerint ugyanis a kávéházak béremelése átlagosan az 1917. évi bérek huszonkilenceszerese.

De beszéljenek a számok, amelyek minden szónál hangosabban bizonyítanak. Eddig 54 kávéház adatait gyűjtöttük össze, melyekért tulajdonosaik az 1917. évben összesen 936.720 korona, 1922 májusában 3,189.370 korona bért fizettek. Ezekért ma a háztulajdonosok összesen 26,423.000 koronát követelnek. Eszerint míg egy kávéházra átlagosan 1917-ben 17.347, 1922. májusban 59.062, 1922 augusztustól 489.315 korona bér esik, ami azt jelenti, hogy míg 1922 májusig az 1917. évi bérnek nem egészen négyszeresét, a jövőben huszonkilenceszeresét kell fizetni.

Ha ezeket a számokat az ezidőszerint üzemben levő kerekben 220 kávéházra alkalmazzuk, azt látjuk, hogy míg az összes kávéházak

1917-ben	3,815.120 K bért fizettek
1922. augusztusig	12,993.640 K bért fizettek

addig ez az összeg a jövőben 107,649.300 K-ra

szólik, ami azt jelenti, hogy a budapesti kávéiparra közel 100 millió újabb teher hárul.

Ez a tiszta házbéremelés. Ha most még hozzávesszük a közüzemi pótlék újabb 8%-os emelését (mely eddig vízorváltó ellátott üzemeknél csak 12% volt, a jövőben 20% lesz és az 1920. évi bérek alapján vettetik ki), kereken 500.000 korona összegben, ehhez a kincstári részesedésnek előreláthatólag a legközelebbi időben 60%-ra történő emelését (újabb 40% az 1917. évi bérek alapján), kereken 1.500.000 koronát, további 2.000.000 koronával emelkedik ez a teher.

Mindeddig nem szóltunk arról a teherről, amely ehhez a lakások béreinek emelése tolytán járul, mire névze adataink nincsenek. Itt tehát feltevések alapján számolunk. Ha az üzemek, illetőleg a tulajdonosok számát 220-ban állapítottuk meg és minden üzemben alkalmazott munkások számát, átlag 15-ben vesszük, akkor 220 tulajdonos, meg 3300 alkalmazott, kereken 3500 egyén lakását vehetjük számba. Ha ezekről azt tételezzük fel, hogy mindnyájan u. n. kislakásokban laktak és 1917-ben átlag, fejenként 1200 korona bért fizettek, eddig a megengedett béremelések és illetékek címén összesen 3024 koronát fizettek. Az új rendelet szerint az 1917. évi bérek megfelelően e lakók 4800 korona bért, meg 720 korona közüzemi pótlékot és 720 korona kincstári részesedést, összesen tehát 6340 koronát kell fizetniök. Ez tehát fejenként 3316 korona. 3500 egyént számítva 11.605.000, kereken 12 millió újabb terhet jelent.

Nagyon optimisztikusan számítottunk, ha ezt a direkt megterhelést 120 millióra becsüljük.

Mert még ennél súlyosabb lesz az az indirekt megterhelés, amely az egész ipari és kereskedelmi életben, az áruk, az üzemi munkák árában megnyilvánul. Mindenki igyekszik terheit áthárítani, ez lavinászerűleg nő, nő egész a végtelenségig. E részben még feltevésekkel is bajos dolgoznunk, mert hiszen az áruk árának kialakulásánál nemcsak ez a tényező játszik szerepet. De úgy gondoljuk, hogy a tényleges számokon alul maradunk, ha az ezen címen beálló újabb áremelkedések értékét, függetlenül az egyéb gazdasági és valutáris viszonyok okozta áremelésétől a fenti 120 millió háromszorosára, 360 millióra tesszük.

Ilyképpen tehát összesen 480 millió, közel felmilliárd teher az, amely a lakbéremelés tolytán a főváros kávéházaira hárul.

Közbevetőleg megjegyezzük, hogy a helyzet a vidéken teljesen analóg a fővárossal szemben, sokszor még súlyosabb, így tehát, amikor a budapesti üzemekről beszélünk, azt a vidéki üzemekre is vonatkoztatjuk, sajnos azonban, a vidéki üzemek részéről pontos számszerű adataink nincsenek.

Ezzel az új megterheléssel szemben áll a teherviselés, az áthárítás kérdése.

Itt utalnunk kell még arra, hogy a kávéházak terhe — minthogy azt forgalmi és fényüzési adóköteles jövedelmekből kell fedeznünk — az áthárításnál már kezdettől fogva 3, illetve 10 százalékkal telemelve jön számításba, ami, ha e két százalékszám átlagára 6.5 százalékot számítunk, további 30 milliót jelent.

Ha ezzel az újabb megterheléssel szembeállítjuk a kávéházak forgalmát, amely becslésünk szerint — igen kedvező számítás mellett, naponta átlag kávéházanként bruttó 10.000 koronát számítva — 220 kávéház tehát napi 2.200.000 — évenként 800 milliót tesz ki, amiből fényüzési, forgalmi, vigalmi, pezsgőadó levonásba jön, azt látjuk, hogy a kávéházak terhei újabb 65 százalékkal növekedtek meg.

Tehát ha módunk is lenne a terheket teljes mértékben áthárítani, legalább is ily százalékkal kellene a mai árakat telemelni.

Ez így papíron nagyon szép és helyes, de a gyakorlatban lehetséges-e? Alig hisszük!

Számtalanszor hangoztattuk, hogy a közönség teherbíróképessége rohamosan csökken. Elég végigjárni a főváros kávéházai során, hogy a tártongó ürességet lássuk. Az a néhány vendég, aki még bevetődik, alig fogyaszt valamit, legnagyobb részt oly cikkeket, amelyeknek az árát az OKAB szabta meg nem valami pazar bőkezűséggel.

Es most előttünk a tél, amelyről a miniszterelnök ur már jelezte, hogy el kell készülnünk arra, hogy ilyen nyolc év óta nem volt.

Mennyi bért kell augusztus 1-én fizetnünk.

Lapunk múlt számában már ismertettük a lakásrendelet határozmányait, ezuttal csak azokat a rendelkezéseket ismertetjük, amelyek a folyó évnegyed alkalmával való lakbérfizetést szabályozzák.

Köztudomású, hogy a rendelet szerint a nem lakás céljára használt helyiségek bérét az 1917. év november hó 1-én fizetett bér alapján:

ha az 3000 koronát meg nem haladt, ennek tizszeresére;

ha 8000 koronát meg nem haladt, ennek tizenötösörösére;

ha 16.000 koronát meg nem haladt, ennek huszszorosára;

ha 16.000 koronát meghaladt, ennek huszonötösörösére lehet emelni.

Sőt bizonyos kivételes körülmények esetén még ezeket a határokat is túl lehet lépni.

Ami ezek szerint az augusztus 1-én fizetendő béreket illeti, kölömbiséget kell tennünk aszerint, amint van-e bérleti szerződés vagy nincs.

Ha nincs bérleti szerződés, a bérlő a tenti korlátok szerint emelt bért mindenestre megfizetni tartozik.

Ha a bérbeadó a bért a tenti korlátokon felül emelte és a bérlő csak a tenti határok szerint esedékes bért tartozik megfizetni, az esetleges többletet csak a bírói döntés után.

A bírói döntést ebben az esetben a bérbeadó (a háztulajdonos) tartozik kikérni.

Ha a bérlő a tenti határok szerint emelt béreket is túlmagasnak találja, a béremelés közlésétől számított 8 nap alatt az illetékes bíróságtól a bér méltányos leszállítását kérheti, ha kimutatja, hogy a telemelt bér fizetése esetében üzletét tenntartani nem képes. De ebben az esetben is köteles a telemelt bért a béremelés hatályba lépésekor megfizetni.

Más a helyzet, ha 1920. év november 1-je előtt legalább öt évre kötött érvényes szerződés van.

Ebben az esetben a bérbeadó a bért a rendes felmondási idő lejártától kezdődő hatállyal telemelheti. Minthogy a felmondási idő üzlethelyiségeknél egy félév, viszont augusztus 1-én február 1-re felmondani nem lehet, ez a béremelés legkorábban csak 1923. május 1-én lép érvénybe.

Igy tehát szerződés esetén augusztus 1-én a bérlő csak az eddigi bért tartozik megfizetni, a telemelt bért csak jövő év májusában.

Megjegyezzük, hogyha a bérlő a béremelést nem fogadja el, a béremelés közlésétől számított 8 nap alatt írásban, vagy a rendes felmondási időre telmondhatja a bérletet, vagy pedig azt jelentheti ki, hogy a szerződéshez ragaszkodik. A telmondás, vagy a nyilatkozat elmulasztása a béremelés elfogadásával egyenlő hatályu.

Ha a bérlő a béremeléshez ragaszkodik, a bérbeadó a bérlő ily értelmű kijelentésének közlésétől nyolc nap alatt a bíróságtól a bér méltányos megállapítását kérheti.

Tehát szerződés esetében — amennyiben a bérlő szerződéséhez ragaszkodik, mindig a bérbeadónak kell a bírósághoz fordulni.

A béreken felül még meg kell fizetni a közüzemi pótlékot, a kincstári részesedést és a házmesterpénzt.

A közüzemi pótlék, — minthogy a kávéházak legtöbbje saját számlájára fizeti a vízdíjat, — az 1920. évi május 1. napján hatályos bér 20 százaléka.

A kincstári részesedés az 1917. november 1-én fizetett bér 20 százaléka.

A házmesterpénz az 1920. november 1-én érvényes tiszta bér 6 százaléka.

Figyelmeztetjük kartársainkat, hogy az augusztus 1-én fizetendő lakbérüket ez utbaigazítások alapján számítsák ki és csak az eszerint megállapított összegeket fizessék.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárási ülése.

A napirenden levő ügyek fontossága szükségessé tették, hogy ipartestületünk előljárási ülést tartson. Az ülést Losonezi Gusztáv alelnök vezette, ki annak megnyitása után a jegyzőkönyv hitelesítésére Bronner Miksa és Klauber József előljárási tagokat kérte fel.

A múlt ülés jegyzőkönyvének telolvassa és hitelesítése után fitkár telolvassa Reiner Mór elnök levelét, melyben sajnálatának ad kitejézt, hogy megrendített egészségének helyreállítása miatt. Kénytelen magát az ipartestületi munkából kikapcsolni, mit annál is inkább sajnál, mert most az ipar létkérdését képező ügyek vannak állandóan napirenden. Megnyugtatóására szolgál, hogy az ipartestület vezetése oly férfiak kezeiben van, akiknek egyénisége biztosítéka az eredményes munkának.

Az előljárási elnök levelét azzal a kívánsággal veszi tudomásul, hogy reméli, hogy Reiner elnök nemsokára ép és egészséges, friss munkacserével és kedvvel tér vissza pihenéséből.

A jégszállítás körül előtörtölt sérelmek orvoslása tárgyában az ipartestületi vezetőség az István-uti és az Erzsébet jéggyárakhoz átiratot intézett, melyekre az István-uti jéggyár válaszolt, hogy üzemzavar következtében két napig a jégszállítás szünetelt, az Erzsébet jéggyár ellenben a panaszra nem válaszolt.

Többek fölszólalása után az előljárási elnök elhatározza, hogy az ügyet napirenden tartja és amennyiben újabb panaszok érkeznének, el fog járni.

Ezután a munkaügyi bizottság a múlt előljárási ülésen nyert utasításához képest, a munkabérek újabb rendezése tárgyában, javaslatot terjeszt elő, melyet Mészáros Győző indokol.

A választmány a javaslatot elfogadja és kimondja, hogy az új munkabérek, melyeket lapunk más helyén ismertettünk, július hó 16-án lépnek életbe.

Püspöki uradalmi
bérpince n. l. Dac
 központi iroda: Budapest V.
 Zrínyi u. 7.
 Magyar palackban különlegességek. — Telefon: 75-96 és 96-36.

Losonczi Gusztáv alelnök közli, hogy az elnökség a székesfővárosi törvényhatóság által elfogadott új vigalmi adó szabályrendelet ellen felelőbevitelt beadta, (a felelőbevitel szövegét lapunk múlt számában közöltük. A szerk.), egyszerűen, hogy a többi érdekeltséggel együtt a belügyminiszternél fogunk tisztelegni, kérve, hogy ez újabb megterhelést ne hagyja jóvá. Hasonlóképp kérni fogjuk a pénzügyi- és a kereskedelemügyi miniszterek támogatását is.

A napirend következő pontja, az árak megállapítása volt, mely élénk vitát idézett elő. Az összes felszólalók hangoztatták, hogy a jelenlegi árhullámzásoknál az irányáraknak betartása a kávéházak tönkremenetelét idézi elő. A regieköltségek napról-napra emelkednek. Hivatkozás történt a péksütemények áráira, melyek az Arvизgáló Bizottság jóváhagyása nélkül, hetenkint emelkednek, holott a kenyér a legfontosabb közéletelmzési cikk.

Az előjáróság elhatározza, hogy az elnökség az OKAB-nál e tarthatatlan állapot megszüntetése iránt járjon el és ezen eljárással Losonczi Gusztáv, Kovács József és Pethő György alelnökök és Mészáros Győző urakat bizza meg.

Bodó Adolt a pezsgőadó kezelése tárgyában szólal fel és ez adó kezelésének egyszerűsítését tartja szükségesnek, mert a mostani rendszerrel a kávéások tartózkodnak a pezsgő árusításától.

E tárgyhoz Horváth Dezső és Pallai Miksa szóltak hozzá, mire Losonczi alelnök javaslatára az előjáróság kimondja, hogy e tárgyban terjesztéssel fordul a fővárosi tanácshoz.

Steuer Marcell a dohányárusító engedélyek tárgyában szólal fel, mire Losonczi alelnök a kellő felvilágosításokat megadta.

A napirendek legfontosabb pontja a lakbérrendelet ismertetése volt. Ennek a kávéházakra vonatkozó intézkedéseit titkár ismertette és a tárgyhöz Losonczi és Pethő alelnökök és Mészáros, Bodó, Sachs, Pallai és Szabó urak szóltak hozzá, miután Losonczi alelnök e kérdéssel bővebben foglalkozik, indítványára az előjáróság elhatározza, hogy e kérdést napirenden tartja és a vezetőség konkrét esetekben a tagokat megtelelően támogatni fogja.

A napirend ki lévén merülve, elnök az ülést berekeszti.

Munkabérszabályzat.

A Budapesti Kávéások Ipartestülete előjárósága a budapesti kávéházakban fizetendő munkabéreket f. hó 16-tól következőképp állapította meg:

1. A főpincérek alkalmazása, úgy mint a multban, a jövőben is szabad megegyezés tárgya.
2. A felszolgáló személyzet heti fizetése 400 korona, nyári üzemekben 500 korona.
3. Felírók: Tekintettel arra, hogy a felírók teljes bizalmi állást töltenek be, ezeknek fizetése szabad megegyezés tárgya.

	C oszt. üzemekben	D oszt. üzemekben
4. Kávéfőzők (férfiak) hetibére	1500.—	1740.—
5. Női kávéfőzők hetibére	960.—	1080.—
6. Segédszemélyzet hetibére:		
Férfiak	840.—	960.—
Nők	720.—	800.—
7. Takarítónők hetibére mellékereset nélkül	580.—	640.—
mellékeresettel	300.—	340.—
Kenyeres, cukrász stb. hetibére	100.—	korona és a megegyezéssel megállapítandó százalék.

Nyári üzemekben alkalmazott (stabil) személyzet a fenti táblázatban megállapított béréken felül 20% pótlékot kap.

Kisegítők:

	hétköznap	ünnepnep
Felszolgálók városi üzemben	80.—	100.—
Felszolgálók nyári üzemben	100.—	150.—

A többi személyzet a városi üzemben kisegítő díj fejében a heti bér egyhatod részét 10% pótdíjjal, nyári üzemben 20% pótdíjjal kapja.

Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapított összegnél máris magasabbak, azok le nem szállíthatók.

A kisegítőszemélyzet a periferiákon villamosköltséget kap.

A felmondás kölcsönösen 3 nap, mely időre azonnali elbocsátás esetén, amennyiben azonnali elbocsátásra törvényes ok nem forog fenn, élmezés megváltására napi 40 korona jár. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden egyes tagja a felvételtkor mindenkor írásban kiállítja, illetőleg ilyen írásos nyilatkozatot kell aláírnia.

Ezek a fizetések a folyó év július 16-ikát követő fizetési napon lépnek életbe.

Wittek Drogueria

VI., Nagymező-utca
31. szám.

Dusan felszelelt iaktár.
Kávéások és kávéházi alkalmazottak
10% engedmény.

Telefon:
26-38.

Dreher Antal
serfőzdél R. T. Kőbánya.

TELEFON: JÓZSEF 58-11

DREHER-COGNAC

Special-, ***, V. S. O.-Cabinet

Városi irodai
VIII., Mátyás-tér 15.

TELEFON: JÓZSEF 25-21.

Az OKÁB és a lakbéremelések.

Ipartestületünk költsége Losonczy Gusztáv alelnök vezetése mellett — Mészáros Győző, Sachs Ödön és Tarján Vilmos urak — július hó 31-én megjelent az OKÁB illetékes osztályában, hol előbb dr. Mács osztályvezető, majd dr. Bolemann alelnök ur figyelmét felhívta az aug. 1-én érvénybelépő lakbérrendelet folytán jelentős üzemköltség emelkedésére.

A küldöttség előterjesztette a lapunk vezércikkében felsorolt statisztikai adatokat és számításokat és rámutatott arra, hogy az új helyzetnek a konkveciájára csakis a kávéházi árak teljes felszabadtatása lehet.

Hosszas tárgyalás és megbeszélés után Bolemann alelnök ur kijelentette, hogy a tájékoztató árak rendszeréhez ragaszkodni kíván. De épp tekintettel a tájékoztató árak jogi természetére, mely szerint azok indokolt esetben tullepethetők, az OKÁB nem emel kifogást az ellen, ha a tájékoztató árak a tényleges többköltségek arányában tullepethetnek.

Ennélfogva — minthogy a lakbéremelések, mint lapunk más helyén közöljük — üzemenként különböző időben lépnek érvénybe, a kávéházak regiejké emelkedése különböző lesz. Így tehát az egységes ármegállapítás automaticamente megszűnik és helyébe lép az OKÁB által ellenőrzött szabad verseny.

Ipartestületünk mindenestre tagjaink részére kellő utbaigazítással szolgál, forduljanak tehát kartsársaink irodánkhoz.

Figyelmeztetjük ezuttal nyomatékosan összes kartsársainkat, hogy a mondottak folytán mindenki tényleges többkiadásai alapján megállapithatja, illetve felemelheti árait, de tekintetbe kell vennie azt, hogy ez a felemelés csakis a tényleg beigazolható többköltségeknek feleljen meg. — Itt tehát mindenkinek egyéni felelőssége érvényesül, annál is inkább, mert ezen tulmenő és nem indokolható áremelések esetén ipartestületünk védelmet nem nyújthat.

Megjegyezzük, hogy július 31-én az esti órákban Gárdonyi József szövetségi elnök elnökle alatt értekezlet volt, amely megállapodott abban, hogy megvárja, míg 3—4 napon belül a házbéremelések és azzal kapcsolatos regieköltségek emelése tisztultabb helyzetet fog teremteni, hogy kellő adatok rendelkezésre álljanak és ennek alapján tehessen az ipartestület kebelében működő kalkuláló bizottság irányító számításait.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hír. Gárdonyi József, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének elnöke üdüléséből visszaérkezett és a szövetség ügyeinek vezetését átvette.

Halálozás. Sulyos csapás érte ipartársulatunk egykori elnökét, Harsányi Adolfot. Fivére és üzlettársa, ipartársulatunk egykori érdemes tagja, Harsányi Ferenc mult hó 21-én rövid szenvedés után meghalt. A megboldogultat, kit fivéréen kívül neje és gyermeke gyászol, mult hó 23-án helyezték nyugalomra nagy részvét mellett.

Szeiffert Antalné meghalt. A régi nagyszonyok tajtájából való urnó hunyt el Szeiffert Antalné szül. Mayer Laura urnóvel. Hosszas szenvedés után jul. hó 25-én ragadta el a halál. Az elhunyt férjének nemcsak 34 éven át hűséges hitvestársa, de igazi odaadó munkatársa volt, ki kiváló szakértelemmel vett részt férje munkájában. Szívjósága, magasfoku intelligenciája számos tisztelót szerzett, kik mind élénk fájdalommal vették körül. E tiszteletet és nagyrabecsülést dokumentálta a jul. hó 29-én végbement impozáns temetés, amelyen a gyászoló családot a barátok, kartsársak és tisztelők nagy serege vette körül. Ipartestületünk előljárósága csaknem teljes számmal jelent meg és őszinte szívvel gyászolta az elhunyt urasszonyt. A mindenfélét megnyilatkozott osztatlan részvét hozzon enyhülést a bánatos család fájdalomára.

Értekezlet a lakbérügyben. Julius 29-én a lakbéremelés által sujtott kartsársak bevonásával ipartestületünk előljárósága a Kovács-kávéház külön helyiségében látogatott értekezletet tartott, melyet Losonczy Gusztáv és Kovács József alelnökök vezettek. Az értekezleten ipartestületünk jogtanácsosai: dr. Zboray Miklós és Vajda Ödön ügyvédek is részt vettek. Az értekezlet megnyitása után Dr. Havas titkár ismertette a lakbéremelések folytán beállott helyzetet, mire Dr. Vajda a lakásrendeletre vonatkozó intézkedéseit ismertette, majd Dr. Zboray Miklós adott egyes konkrét kérdésekre felvilágosítást. Az értekezletet Losonczy Gusztáv alelnök azzal a kijelentéssel rekesztette be, hogy az ipartestület saját részéről mindent el fog követni, hogy kartsársaink jogos érdekei a lehetőség szerint megóvassanak.

Ezüstlakodalom. Pösch József, az Angolkávéház főpincére és a Főpincérek Orsz. Egyesületének alelnöke nejevel szül. Wiesenberger Rózával f. évi július hó 20-án, házasságának 25 éves évfordulóját ünnepelte. Ez alkalommal a Főpincérek Orsz. Egyesülete Hajdu Vilmos elnök vezetése mellett testületileg üdvözölte.

A MAGYAR SZALÁMIGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

RÉSZVÉNYSZALÁMIJA

frankfurti virslije és debreczeni kolbásza utolérhetetlen minőségű
BUDAPEST, X. KER., FÜZÉR-UTCA 37. SZÁM.

TELEFON: JÓZSEF 59—16.

TELEFON: JÓZSEF 59—16.

Felhívás! Ujból felkérjük mindazon kartársainkat, akiknek lakbérért folyó évi augusztus 1-én a háziuraik felemelték, tekintet nélkül arra, hogy a bér-emelést elfogadták-e, vagy sem, saját érdekükben közölnék velünk szóban vagy írásban:

Mit fizettek 1917-ben?

Mit fizettek eddig?

Mennyire emelték fel?

Van-e szerződésük, mikor kelt és meddig érvényes?

Nagyon természetes, hogy amennyiben meg egyezés történt, a megállapított bért is közölnék.

Mejegyezzük, hogy szívesen vennők, ha ez adatokat vidéki kartársaink is beküldenek.

Az elnökség.

A tea tájékoztatósi ára. Az OKAB július hó 27-iki átirattal a tea iránytájékoztató árakat következőképpen állapította meg: tea (kannában, legkevesebb 2,5 dl., 1,5 cl. rummal vagy 1/4 citrommal és 3 drb. kockacukorral) forgalmi adóval együtt 15 K, fényüzési adóval 18 K. A fenti tájékoztató árból, ha a togyasztó rum vagy citrom nélkül kívánja, 4 K leszámítandó.

Zsemlye és kifli árának újabb megállapítása. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságtól nyert értesülés szerint a kávéházakban fogyasztásra kerülő péksütemények eladási ára (kifli, zsemlye stb.) — az 5.— koronás beszerzési ár alacsonyabb, fényüzési adóval együtt (délután) 5.— korona, fényüzési adóval együtt (délután) 6.— korona.

A kávéházi eladási árak közlése. Tekintettel a nap-nap mellett változó beszerzési árakra, ipar-estületünk árkalkuláló bizottsága a kávéházi eladási árakat a jövőben sürűbben fogja megállapítani. E megállapítások eredménye a Budapesti Kávécsok Áruforgalmi Részvénytársaságának üzlet-helyiségében elhelyezett hirdetőtáblán állandóan ki lesz függesztve és az érdeklődők azt az üzleti órák alatt betekinthetik.

A jég ára. A hivatalos lap közli az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének rendeletét, a jég tájékoztató árának megállapítása tárgyában. Észérint a jég tájékoztató ára Budapesten a következő: a) legalább egy métermázsza eladása esetében a termelőhelyen való átvétel mellett métermázsánként 115 korona. Házhoz szállítva lerakással együtt métermázsánként 175 korona; b) egy métermázsánál kisebb mennyiség eladása esetében — házhoz szállítva, berakással együtt, illetőleg a kocsirol eladva — 25 kg.-os nagytábla 44 korona, 12 1/2 kg.-os kistábla 22 korona, 6 1/4 kg.-os kis féltábla 11 korona. Ezekbe az árakba az általános forgalmi adó be van számítva. A jégelárusító helyeken és a jeget eladás céljára szállító kocsikokon a jégnek tájékoztató árát szembetűnően elhelyezett táblán fel kell tüntetni.

A kávécsok panasza. Gross Ödön kartársunk, ki a kávécsok érdekében a sajtóban már több ízben szót emelt, az »Az Ujság« szerkesztőjéhez intézett levélben, a kávécsok jelenlegi kedvezőtlen helyzetével foglalkozik. Az »Az Ujság« szerkesztő-sége, mely iparunk ügyeit mindig rokonszenvesen tárgyalta, július 26-iki számában a panasznak helyt adott és a levelet, melyet itt közlünk, közreadta:

»A szocialisták ma javasolták a parlamentben, hogy a buza árát maximálják, mert különben végtelenre növekszik a máris tűrhetetlen drágaság. A drágaság letörése és egész gazdasági életünk nyugodt alapokra való fektetése csak úgy képzelhető el, ha a buza árának folytonos fölfelé való rohanását megakasztják. Mert ha ez így megy tovább, akkor sok iparág összeomlásra van kárhóztatva. Így a vendéglős és kávécsok szakma is. Ez az iparág ugyanis egyáltalában nem bír lépést tartani az állandó drágulással. Tetehetetlenül lebilincselve, csak akkor tehet egy-egy lépést előre, ha hónapos tárgyalások után bebizonyítja, hogy ráfizet az üzemre. A kávé ára a békebelinek 250-szorosára, a cukor az akkorinak 400-szorosra. Nekünk pedig csak mostanában engedték meg, hogy a kávéért 16 koronát, a békeár 32-szeresét kérhessük. Egy kávéházi üzem ma több adót fizet, mint egy föbbezerholdas földbirtok. Üzletem évenként több mint egymilliót hoz az állannak. Megterhelésünk aránytalanul súlyos. Havonként meg is szűnik egy-egy kávéház, hogy realizálja az egyetlen megmaradt értékét: helyiségét s átadja azt jobb konjunkturának örvendő vállalatoknak. A föld alapja gazdasági életünknek. Ha a föld terményeinek árai magasra szöknek, utána ugranak visszatarthatatlanul a többi cikkek árai. Maximálják és adózzák meg a termelőket is, úgy ahogy bennünket megadóztatnak és maximálnak s akkor le lehet törni a drágaságot. Kiváló tisztelettel Gross Ödön, az Ostende-kávéház tulajdonosa.«

Feljegyzési könyvek, pénztári ivatek, bor- és forgalmi adó nyilvántartási könyvek. Figyelmeztetjük kartársainkat, hogy a luxusadó nyilvántartására szolgáló pénztári ivatek, valamint feljegyzési könyvek, amelyek már a forgalmi adó nyilvántartására és lerovására is be vannak rendezve, elkészültek és irodánkban a kartársak rendelkezésére állanak.

Elite-márka

Fiume Cognac Medicinal

„Fiume“ szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.

Iroda: Budapest, I., Fehérvári-út 9.
Telefon: József 88-09.

Főpincérek Országos Egyesülete.

A Főpincérek Országos Egyesülete felkéri tagjait, hogy a f. évi augusztus hó 3-án délelőtt 11 órakor VI., Andrásy-ut 48. sz. alatt levő Kovács-kávélházban megtartandó békéltető bizottsági tagok választásán munkakönyvkéssel jelenjenek meg és szavazatukat adják le. Aki még az Ipartestületnél lajstromozva nincs, aug. 2-áig ezt még megteheti, ellenkező esetben szavazati joga nincs.

*

A Főpincérek Országos Egyesülete f. évi augusztus hó 8-án (kedden) esti 8 órakor a Gregorits-féle vendéglőben (Városliget) társas-vacsorát tart, mely alkalommal a drezdai kongresszus leolvasásáról Reichardt György tagtárs ur a genfi szövetség titkára, előadást tart. Ezen étlap szerinti társas-vacsorára tagtársaink azon kérelemmel hihatnak meg, hogy részvételüket az egyesület elnökségénél jelentsek be, valamint azt is, hogy hány személy kíván a vacsorán részt venni. Erre nézve aláíróiv is van kibocsátva.

Horváth Nándor Löwenstein M. utóda

Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, ven délöinek és kávéházainak állandó szállítója, IV., Türr István-utca 7. Telefon: 11—48.

Tőkeerős egyén

vagy érdekcsoport kerestetik, mely **Dunavecse** község tulajdonát képező

NAGYVENDÉGLŐ

emeletré huzását és modernné telelt huzamosabb idei használatért sajátjától eszközölte. Dunavecse járási székhely, adóhivatala, bírósága, polgári iskolája, vasúti és kétféle gőzhajó-automása van, látogatott nyaraló és fürdőhely. Érdeklődők forduljanak

Dunavecse község előljáróságához.

Vendéglősök, kortyarárosok és kávések figyelmébe!

Üveg és porcellán árúk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók

IFJ. GRÜNWARD MÓR

üveg és porcellán nagy raktárában
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 6. szám
(a Ferenc József-híd közelében.)

PRETS J.

cukrászda és fagyaltkülönlegességek

BUDAPEST

VII., Szövetség-utca 27.
Telefon: József 16—02.

Budapesti Kávések Áruforgalmi Részvénytársaság.

Rovatvezető: Molnár Gyula igazgató.

Üzleti és irodai órák d. e. 8—12. Telefon József 92—77 Bor.

Ertesítjük feleinket, hogy a váci püspökség borpincészetének borait bevezettük.

Befőttek.

Ugyancsak ezuton is tudomására hozzuk feleinknek, hogy a Weisz Manfréd-féle konzervgyárnál nagyobb mennyiségű befőttest kötöttünk le, amelyek kiváló minőségükről közismertek. E befőttesteket a mindenkor legelőnyösebb nagybani napi áron bocsájtjuk teileink rendelkezésére.

Hordók, demionok vásárlása.

Szükségünk van nagyobb mennyiségű kifogástalan állapotban lévő üres hordókra, demionokra és egyéb üres edényekre. Amennyiben tehát feleink ilyenek felett rendelkeznek és azokat eladni szándékoznak, sziveskedjenek ezt nálunk bejelenteni.

Málnaszörp!

Felhívjuk vevőink figyelmét elsőrangú minőségű málnaszörpünkre, melyből csak mérsékelt mennyiség felett rendelkezünk és azt a napi árnál olcsóbban bocsájtjuk feleink rendelkezésére. Ajánljuk ennél fogva szükségletük mielőbbi fedezését.

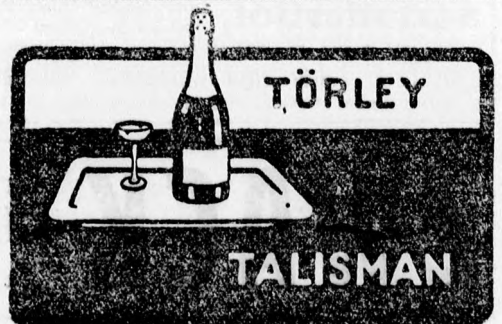
Üres edények.

Felkérjük ezuton is feleinket, hogy a szállításainknál felhasznált üres hordókat a szállítás napjától számított legkésőbb négy héten belül, míg az üres üvegeket és egyéb edényeket két héten belül okvetlenül szállítsák vissza raktárunkba, mert ellenkező esetben nem vállalhatunk felelősséget azért, hogy az edényekért felszámított betétet teljes egészében visszafizetjük.

Minden előkelő kávéházban
a nyári idényben

Gusy-féle hűsítő italokat

a vendégeknek felszolgálnak

Legujabb különlegesség: „Hobé Grand Monarque“

HOBÉ

LIKÖRKÜLÖNLEGESEGEK

- Triple Sec
- Curacao
- Cherry-Brandy
- Kristálykőmény
- Cacao
- Vanilla
- Maraschino
- Mocca
- Elixír

HOBÉTINE

Hobé Damase és Társa
francia rendszerű nagy szeszárupároló rt.
Budapest :: Gyár és iroda VI., Lomb-utca 11.

TELEFON: 14—94

PALUGYAY PEZSGŐ

HAZAI IPAR

FIGYELJÜNK!

Piatnik Nándor és fia budapesti magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára!

Óvakojunk a rossz utánzásoktól

Magyar játékkártyagyár rt.

Piatnik Nándor és fiai
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.
TELEFON: József 10—63.
Alapítottak: 1824.

HAZAI IPAR

„VÉDŐJEL“

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
Budapest

**Idénycikkek, u. m. fagyalt-, je-
geskavé- és crém-
poharak megérkeztek és nagy válasz-
tékban gyári arakon kaphatók.**

„Hungária“ üvegyári raktár
IV., Mária Valéria-utca 7. (az udvarban)

Dus választék a legolcsóbb gyári árak mellett.

Telefonhívó Vidéki megrendelések a legpontosabban szállítatnak.
2—99.

FRANÇOIS
PEZSGŐ

Crémant Rosé
Transylvania sec

ÁLLAMI REGISZTRÉLT ÉNÉP

LIPCE

Groggy
udvari csokráss
Budapest

V. TERÉZ-KÖRÜL 3.

AJÁNLJA A LEGUJABBAN KÉSZÜLŐ KÜLÖNLEGES
DESSERT-SÜTEMÉNYEIT, KÜLÖNLEGES
Tortáit és csomagolt Csokoládé - különlegességeit
a legjutányosabb vizionteladási árak mellett. Telefon 170—46.

Idény (nyári) üzletek

éttermek, kávéházak, büffek, fürdő- és sporttelepek részére

asztalterítőt, töltruhákat, pincérka-
bátokat mérsékelt köl-
csöndijért szállít és megrendeléseket még elfogad a

„HATYU“ Fehérnemű Kölcsonzó Vállalat,
V., Katona József-u. 41. (Margit-hídnál), Telefon 159—60 és 46—86.

Villamos világítás

Motorok, ventilátorok, csillárok szerelését, javi-
tását és jókarban tartását s minden a szakmába
vágó munkálatokat lelkiismeretesen végez és
jutányosan vállal

Pollák Béla hat. eng. villanyszerelő
Sziv-utca 60. Tel. 42-46.

ZWACK

Unicum	Cocktail
Cherry Brandy	Cacao Chouwa
Tojás Cognac	Curacao Triple Sec